

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.

Telefon: 14.

Szöttes-bál Csikban.

Sokszor tettük szóvá lapunk hasábjain azt a szomorú jelenséget, hogy különösen székely leányaink és legényeink felhagytak az ősi székely viselettel, hogy helyet adjanak a különféle, természetüket csak elcsúfító, egész székely mivoltukból kivetkőztető cifra rongyoknak.

Szomorúan állapítottuk meg, hogy ez a kivetkőzés az ősi székely viseletből egyúttal az ősi székely erkölcsökből való kivetkezést is jelenti, amelynek következményeként igen sokszor a gazdasági és vagyoni lerongyolódottságot is maga után vonja.

Szavaink némelykor visszhangra is találtak, mert az utóbbi időkben már láttunk székely szöttest leányainkon, különösen táncmulatságok alkalmával, azonban akkor is csak színpadi szereplések alkalmával rövid pár percre vették azt fel, hogy aztán táncra átváltva kárhózzátott cifra rongyokba.

A székely szöttes azonban a legutóbbi időkben már kezdi újra elfoglalni régi szerepkörét, s mellette már látogatunk székely leányainkon és aszszonyainkon csizmát is, mely kiegészítő részét képezi a székelyviseletnek.

Tévedünk azonban, hogyha azt hinnők, hogy ez a visszatérés szavainknak az eredménye lenne; a székely szöttest a ládafiából a nyomorúság csalta elő, az általános leszegényedés. De még így is jobb, mintha egyáltalán nem történt volna semmi.

A napokban a husvéti ünnepek alatt Csikszentgyörgyön ugynevezett szöttes-bált rendezett az ottani fiatal-ság, amelyen uri és egyszerű nép egyaránt székely viseletben jelent meg. A szöttes-bálra, ahol megvoltak, örömmel kerültek elő a szebb-szebb szöttesek, ott pedig, ahol nem voltak, szorgos munkás kezek varázsolták elé pár nap alatt azokat.

Egy estére összeölelkezett a székely ősi viseletben a falu és város, egy ősi demokráciában olvadt össze az intellektuel a föld népével. És ami a fő és felemelő volt ebben az összeölelkezésben, az az összesimulás őszinte és tiszta székely lélekből fakadó volt, amely termékenyen kihatott a zavar-talan tiszta kedélyre is.

A szöttes viseletnek méltó keretül szolgált a székely miliő, amellyel a színpadot hozták összhangba a székely viselettel.

Mikor mi is örömmel regisztráljuk a csiki szöttes megmozdulást, nem tudjuk ismét eléggé kihangsúlyozni ennek szívre és lélekre, az erkölcsre és gazdasági megújulásra egyaránt kiható hatását.

Régóta hangsúlyozzuk annak fontosságát, hogy társadalmunk és né-

pünk vezetőinek mindenféle megnyilatkozásban keresnie kell az alkalmat és módot, hogy a néppel a folytonos kontaktust fenntartsa. A székely népnek mindig különösen speciális tulajdonsága volt a demokratikus hajlam, amely alaptermészetét nem vetkőzte le akkor sem, hogyha gyermekei kinőttek az egyszerű székely harisnya viseletből.

Ennek a székely viseletben való ősi összeölelkezésnek azonban fő-fő szószólói elsősorban székely uri aszszonyaink kell, hogy legyenek, akik velük született finom érzéküknél fogva közelebb tudnak férközni az egyszerű néphez, mint a férfiak.

Ez az összeölelkezés azonban nemcsak külső kell, hogy legyen, hanem belső lelki is. Megértése és megértetése annak, hogy mit jelent nekünk az ősi viselethez való visszatérés; gondolatainknak akár felolvasásokban, szavaltatokban, vagy más előadási formában való kicserélésével meg kell éreztetnünk székely egyszerű népünkkel, hogy habár ki is nőtünk a harisnyából, azért mégis az ő bölcsőjéből kinőtteknek tekintjük magunkat. Keresnünk kell a rést, ahol hozzáférhetünk az ő nehezen megnyilatkozó lelkéhez; meg kell láttatni vele, hogy sorsa keménységében épen úgy osztozunk, mint ő, sőt kétszeresen nagyobb küzdelmet vivunk az étellel, mint ő.

És az így felmelegített lelkét mindig melegen kell tartanunk, hogy bizalmát, megbecsülését és támogatását ne vonja meg tőlünk.

Dicsérjük a csikiaknak ebbeli törekvését, habár itt nálunk, Gyergyóban is már régebb megindult az ezirányú működés.

Azonban úgy Csikot, mint Gyergyót csak arra kérjük, hogy ne szórványos legyen ez a jelenség; ne fadjuljon „divattá”, mely, amint jön, ép oly gyorsan el is mulik. Lelki szükség legyen ez mindenkinek, harisnyás és nadrágos székely embernek egyaránt. És céltudatos, folytonos legyen, hogy így lelkileg is összeölelkezve, összesimulva, biznyságot szolgáltassanak együvértartásuknak és egymásrautaltságuknak.

Az orosz fa.

Hetek óta több-kevesebb hozzáér-téssel, de annál több tendenciával foglalkozik az erdélyi magyar kisebbségi sajtó is az orosz fa európai piacon való megjelenésével. Szakkörök nem kis meglepetésére olyan közlemények lát-tak napvilágot, melyek mint kétségen felül álló tény szögeznek le, Románia és így a Marosvölgyének fatermelé-sét is egyenesen az orosz fa megjele-nése sodorta válságos helyzetbe.

Mert vidékünk lakosságát a legközelebből érinti a kérdés, az utolsó hónapok eseményei pedig beigazolták, hogy a székelyvidék lakosságának leg-egzisztenciálisabb ügye, igyekeztünk szakemberek meghallgatása után, helyes felvilágosítással foglalkozni az ügygel, nehogy a szenzációt kereső lap-közlemények, a most már komolyra vált, súlyos gazdasági helyzetünkben, még nagyobb kárt okozzanak.

Mert tény, hogy az eddig minden tárgyilagos alapot nélkülöző, hozzáér-tés és teljes tájékoztatlansággal megírt riportok és laptölteléknek szánt köz-gazdasági pour-parlé-k, máris érzé-keny anyagi kárt okoztak gazdáink-nak. Amikor pár köbméter fáját áruló gazda ember, a gyártelepen eladásra felkínálta fáját, orra alá tartották az orosz fa mindent lehangoló bevonu-lásáról szóló „közgazdasági” tudósítást, melyben az is megvan írva, hogy ezek után most itt a fának vége, mert köb-métere 250—300— lejre esett le és még így sem lehet eladni, mert az orosz fa még ennél is olcsóbb. To-vábbi nagy mennyiségeket fog piacra dobni Oroszország és így a helyzet teljesen kilátástalan. Ezek után mit tett a gazda ember, akinek a nyomta-tott írás „szentírás”, eldobta a fáját úgy, ahogy vették.

Most pedig nézzük meg, hogy áll az orosz fa ügye?

Az a tény, hogy Oroszország európai fogalmak szerint szinte kimeríthetetlen erdőségek felett rendelkezik, vitán felül áll. Aki a minimális geográfiai alapvető ismereteket az iskolában magáéva tette, nem is kellett ezért gim-náziumot végezzen, térkép nélkül is emlékezik arra, hogy dél felé Orosz-orzágnak egyetlen vizi, tehát olcsó szállítási útja a Volga, mely folyó az Ural hegység vonulatát követi és al-kalmas az Ural hegység erdőségeiből kikerülő fa elszállítására. Az Ural hegység erdőterületei azonban az orosz erdőségeknek csak egy kisebb részét képezik és a faszükséglet szempontjából ide gravitáló sok százezer négy-zetkilóméter terület lakóinak szükség-letét sem fedezi. A tulajdonképeni nagy orosz erdőségek Oroszország északi részein terülnek el és ezek 3—4 ezer kilométeres távolságokra fekszenek Oroszország déli, európai határai-tól. Ezekhez a területekhez is vannak ugyan vizi utjai, de a Jegestenger felé.

Ha Oroszország olyan mennyiség-ben termelne, hogy jelentősebb meny-nyiséget tudna exportálni, úgy vagy a fél Európa körülhajózásával, vagy több ezer kilométeres vasuti vontatás-sal tudná produktumát a fogyasztó piacokhoz eljuttatni. Evvel, azt hiszem, az orosz fa versenyképességét illetve annak lehetőségét, hogy mint komoly versenytárs léphessen fel, szemlélte-

tővé tettük, még az esetben is, ha sem tőarat, sem termelési költséget nem veszünk figyelembe az orosz fánál. Ilyen szállítási költségek egy magukban többet tesznek ki, mint amibe nálunk a fa kerül, a normális termelési költségek, tisztességes kereskedői haszon és fuvar költség mellett.

A legfontosabb a kérdésben még az, hogy kétségbevonhatatlan megállapítások szerint a mai Oroszország nem termeli a háboru előtti produktójának alig egyharmadát, amivel szemben jelentékeny belföldi szükségletei vannak. Kétségtelen az is, hogy ilyen grandiózusnak elképzelt termeléshez szükséges milliárdos tőkék sem állanak Oroszországnak rendelkezésére.

Az a pár ezer köbméter faanyag, amit Oroszország behozott az európai piacokra, teljesen számbavehetetlen elenyésző csekély mennyiség, ami még pillanatnyilag sem befolyásolhatta a már is leromlott árakat.

A fakeskedelembe beállott súlyos válság okai, épen úgy, mint más gazdasági, kereskedelmi, vagy pénzügyi válság okai, az általános — nemcsak európai — de világ gazdasági krízisben keresendők.

Amint láttuk majdnem minden ipari cikknél, mezőgazdasági termékeknél az árak lemorzsolódását, épen úgy kellett természetesen bekövetkezni az általános gazdasági krízis nyomában, a faárak lemorzsolásának is. Hogy ez fog-e tovább tartani, vagy javulás fog mutatkozni, mikor és milyen mértékben, arra vonatkozólag nem lehet még jóslásokba sem bocsátkozni. Az azonban kétségtelen, hogy a faipar jelenlegi katasztrófális helyzetét nem kizárólag és nem olyan végzetesen, mint ahogy a fentebb említett minden tájékozottságot nélkülöző, komolytalan közlemények beállították, az orosz fa-import okozta. Az ilyen természetű közlemények súlyos károkat jelentenek, mert a tájékozatlan ember könnyen hajlandó hitelt adni, mert hiszen nyomtatásban látta.

Zola = Pénz =

Férfi pénztárcák

nagy választékban
kaphatók

a Sándory könyvkereskedésben.

Alig teszi ki az ember a házból a lábát,
s az egész udvaron teljes a felfordulás.

„Csatájok a védelmezett
Népjog csatája volt,
Melyet szent eskü, szent kötés
Ellen zsarnok tiport.”

Nagy idők voltak. A szabadságért harcoltak a népek. Minél nagyobb volt az elnyomtatás, annál nagyobb volt a szabadság utáni vágy. Egy szózat elhangzása elég volt arra, hogy százezrek fegyvert fogjanak és a szabadság kivívására sorakozzanak. Az apa fiával, a testvér testvérrel, az ur szolgájával, a gazdag a szegénnyel, a tanár a tanítvánnyal állott egy sorba.

*

N... vármegyében négy nemzetőri csapatot szerveznek. A negyedik csapat vezetésével Tolnay Pál b... i földbirtokost bizzák meg. Mint őrnagy, G... tábornok vezénylete alatt vitézül harcolt a szabadságharcban. Vitézsége jutalmul előléptették ezredesnek és mint ezredes szerepel a szomorú fegyverletételnél.

*

Szomorú napok következtek a legyőzöttekre. A legénységi állományban lévő szabadságharcosokat besorozzák, a volt ellenséges ka-

Zola = Pénz =

Uj orgona Alfaluban.

Az alfalvi róm. kath. egyházközség példát mutató működése vonja magára a szemlélődők figyelmét. A háboru idejétől csak egy harangja hívta az Isten házába a hiveket és az elmúlt évben a községbe három, a Borzontra pedig egy harangot hozatott a soproni harangöntődből, a hatalmas Isten dicsőítésére. Jelenleg pedig a templom és torony újra fedése és kibővítése, új toronyóra felszerelése kezdődik meg. Az isteni Gondviselés szép példaképe, hogy még mielőtt ezek a munkálatok megkezdődtek volna, alfalvi nemes Lukács Antal szívében — ahogyan őt Erdélyben a róm. kath. egyházmegye hívja — az égi szózat megpendítette azon hárfá hangokat, melyek nyomán és eredményeképpen új orgonát vásárolt falujának.

Az elmúlt években sokat hallottunk jótéményeiről, de ily főnséges, szép és Istennek tesző talán egy sem volt, hiszen szülőfalujának adta, melyhez minden édes és szomorú emléke köti, melyben nevelkedett, doldozott és élt és amely község mindig büszkén tekinthet nemes szívé, fenkölt gondolkozásu derék fiára. A mostani anyagias, vagyonért tülekedő világban talán példátlan eset.

Az orgonát, mely felszerelve és felszentelve teljesíti már szolgálatát a Kolozsvári Dávidhangszerház szállította. Riegel-gyártmányu, hét manuális, 10 szóló és 6 mellékváltozattal, továbbá 27 sípból álló pedal, mely 5 változattal van ellátva. A borzonti kápolna részére külön egy 22 ezer lejes harmoniumot hozatott a fenti cégtől. Nehéz és nagy idők nagy embereket szülnek. Az Isten házában javítási és kibővítési munkálatainak oroszán része ft. Gaál Tamás plebános ur vállain nyugszik, ki fáradságot nem ismerve, éjt nappá téve dolgozik, hogy földisítse, megépítse az Ur hajlékát egyházával és annak egyh. tanácsosaival egyetemben.

A jó Isten munkájukra áldását fogja adni, mert kedves lesz előtte a község e két nagy emberének áldozata, kik mintaképeül állhatnak minden székelymagyar község vezetősége előtt, megmutatván azt az irányt, hogy a legnehezebb bajok között is a kitartós, az önzetlen siker fogja koronázni.

Avéd.

Borszékfürdő hanyatlása.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapjuk f. évi apr. 6-iki számában „Uj éra következik a borszéki közbirtokosság életében” címmel egy közleményt olvastam, amely a többiek között a tulajdonos borszéki közbirtokosságnak a Fürdővállalattal megejtendő szerződés revíziójának kérdéséről is megemlékezik.

*

tonasághoz beosztják és teljesen idegen városokba helyezik 'el.

A tisztek közül a főbbeket kivégzik és a többiek 10—15 évi nehéz várfogságra elítélik. Tolnay Pál ezredes 12 évi várfogságot kapott és annak kitöltésére Olmützbe vitték.

*

Olmütz nem olyan közönséges fogház, mint amilyennek első gondolatra elképzei az ember. Ha az iskolánál van elemi és középiskola és azután az egyetem, úgy Olmütz a fogházak között egyetemi rangban állott. A célak elsőrangúak. A megszökés teljesen lehetetlen. Az élelmezés csak az éhenhalástól mentesíti a foglyokat. Az egészséges séta is meg van naponta két óráig. A vár udvarán négyes sorban és egymáshoz láncolva levegőznek a foglyok.

A büntetés ideje első felében a külvilág folyásáról mit sem tudnak. Leveleiket elfogják. Részükről a levélírást betiltják. Nagy bünt követtek el, hogy az emberiség általános jogáért, a szabadságért mertek harcolni és azért keservesen kellett bűnhődni.

*

A közlemény szerint a revízió kapcsán dőlne el a meleg- és lápfürdő, kur-szalón és egyéb építkezések ügyei is.

Ezen kérdéssel kapcsolatosan engedje meg igen t. Szerkesztő ur, hogy én is, mint Borszék fürdőnek egyik rajongója, aki életem legnagyobb részét ott töltöttem el és aki villatulajdonos is vagyok, elmondhassam szerény véleményemet Borszékfürdő jelenlegi állapotáról és jövőjéről, amely elé néz.

Ezen hozzászólásomra nem a tulajdonos közbirtokosság érdeke, mert hiszen azt ő meg tudja védeni, hanem az a gondolat indított, mely szerint Borszékfürdő nemcsak a két község tulajdona, hanem az ezer meg ezer gyógyulásra szoruló beteg révén mindezeké is, az egész székelységé, az országé, sőt a külföldé is, amennyiben onnan is számtalan beteg keresi fel Borszékfürdőt.

Én egyszerű régi villatulajdonos vagyok, aki nem ismerem a közbirtokosságnak a Fürdővállalattal kötött szerződését, de annyit látok, hogy valami nincs rendjén a fürdő körül, amennyiben a fürdőnek a vállalat első éveiben történt fellendülése és építkezései után a további építkezés egyszerre megakadt, különösen elmaradt a meleg- és lápfürdő és kur-szalón felépítése, melyek nélkül egy modern fürdőt a mai időkben el sem lehet képzelni.

Minket, villatulajdonosokat szorosan érint a fürdő előrehaladása, mivel, bárhogyan is szeretjük Borszéket, a vendégek befogadására szolgáló villáinkat elsősorban üzleti számításból építettük fel, remélve és bizva abban, hogy befektetésünk idők folyamán meg is fog térülni.

Hogyha azonban a fürdő nélkülöz minden komfortot, amellyel egy modern fürdőnek birtania kell, s különösen nélkülözi a meleg- és lápfürdőt, mely a régi Borszékfürdőnek egyik speciális fürdője volt; ha nem rendelkezik egy kur-szalonnal, ahol a vendégek üres óráikban kedvükre elszórakozhatnak, ezt mi, villatulajdonosok is megérezzük, mivel évről-évre kevesebb vendég keresve fel Borszéket, villáink üresen maradnak s mi a fürdő szépítése és nagy befektetések dacára maradunk az adóssággal és gonddal, hogy befektetéseinket a hatheti fürdőszezonon kívül vajjon honnan is tudjuk előteremteni.

Már pedig Borszékfürdőnek jövője, ha tovább is így halad, csakis a hanyatlás lesz, mert már észrevehető, hogy vendégei évről-évre maradoznak el.

Mi, villatulajdonosok, eddig is a legnagyobb mérvű községi és állami terhekkel rovatunk meg, a fürdővállalat részére is igen nagy villanyáramszolgáltatási díjat fizetünk s mindezen hatalmas szolgáltatásokért mi nem kapunk semmi ellenszolgáltatást.

Nekünk, villatulajdonosoknak, nem áll módunkban panaszaikra sehol orvoslást keresnünk; részünkre csak a nagy nyilvánosság maradna hátra és miután a közbirtokosság és a

Tolnay Pál ezredes Olmützben a szenvedések minden kálváriáján keresztülment. Nem volt elég a szomorú fogság, hanem a lelketlenség is hozzájárult, hogy az övétől érkezett leveleket megsemmisítették. Neki megengedték írni, de leveleit nem küldötték el, hanem olvasták és azután tűzbe dobták.

Fogsága hetedik évében mintha a külvilági fagy olvadása a várba is behatolt volna, családjától levelet kapott és megnyugtatóra otthon semmi változás nem volt. A rendes levélváltás megkezdődött. Családja kérte, hogy adjon be felségfolyamodványt a hátralévő büntetése elengedésére, de nem tette, mert férfias büszkesége a kunyorálást nem engedte.

*

Eltelt a 12 súlyos esztendő. Családjának nem írta meg, hogy mikorra várják. Egy októberi szép őszi nap délutánján hazaérkezik és hogy a hazaérkezése feltűnő ne legyen, a szőrüskert felől kerül be az udvarra.

Szétnéz az udvaron, meglátja a már öreg Pista bérest és rászól: Pista! mi a mennydörgős menykövet csináltok ti itthon? Alig teszi ki az ember a házból a lábát s az egész udvaron teljes a felfordulás! Ferenczy Dénes.

bérlő társaság között épen felvetődött a szerződés revíziójának kérdése, közvetve a közbirtokossághoz fordulunk, hogy miután az építkezések kérdése nem csak őt, hanem minket, villatulajdonosokat is érint, minden erejével haszon oda, hogy a fürdővállalat legalább is a meleg- és lápfürdőt, továbbá a kur-szalont minél előbb építse fel. Ezáltal Borszékfürdő új életre kelne, biztosítva lenne jövője, enélkül ellenben fokozatosan halad a pusztulás felé, mely árnyékát máris előrevetette.

Fogadja Szerkesztő ur nagyrabecsülésem és köszönetem kifejezését.

Egy régi villatulajdonos.

Zola = Pénz =

Fel fog épülni a gyilkostói üdülőtelep.

A Gyilkostó és környéke, amióta a Turistaház megkapta Jakabffy Béla bérlőben az arra megfelelő szakembert, ki nemcsak egyszerű üzleti szakember, hanem egyuttal nagy természetrajongó és vadász is egy személyben, napról-napra szépül és fejlődik olyan irányban, hogy minden kiránduló, ki különösen több napig akar a tónál tartózkodni és a természet szépségeiben gyönyörködni, a legolcsóbb árak mellett egész városi szállodához illő komfortot és ellátást is kaphat.

Jakabffy Béla a tavaly vette bérbe a Turistaházat, programját azonban még az első évben nem tudta megvalósítani, hanem évről-évre fokozatosan építi azt ki.

Igy a folyó évben az eddigi két vendégszobán kívül még négyet rendezett be, úgy, hogy most összesen hat csinos vendégszoba áll a kirándulók rendelkezésére.

Jakabffy azonkívül azon kirándulók kényelmére, kik a Turistaházat nem kívánják felkeresni, vagy idejük nincsen ahhoz, a szoros bejáratánál egy csinos kis bodegát állított fel, ahol mindennemű hideg ételek és hűsítő italok kaphatók.

Ezenkívül a Turistaháznál öt autó részére garaget is építtetett, ahol kisebb autókalkatrészeket is lehet kapni.

Tervbe vette továbbá egy tennispálya építését is és a tónál egy kis fürdő felállítását, mely kezdetét képezi a későbbi strandfürdőnek.

A Turistaház a folyó évben teljesen átrestaurálva, május hó 1-én nyílt meg, azonban már azelőtt is igen sok vendég kereste fel Bukarestből, Brassóból, Medgyesről és Nagyszombatból.

A közlekedési viszonyok a tóhoz teljesen jók, mivel az utat az állam átvéve, annak rendbehozatalával lázasan dolgoznak.

A Gyilkostó és környéke különben kezd kialakulni az annyira óhajtott üdülőteleppé, amennyiben az idénre a Turistaház szomszédságában fel fog épülni az első nyaraló, a dr. László Dezső csiki kamarai képviselő. Tervbe van véve még több privát nyaraló építése is, melyekhez az anyagok összehordása most van folyamatban.

Gyergyó álma: a gyilkostói üdülőtelep létesítése tehát kezdetét vette, s el fog jönni az az idő, mikor a gyilkostói üdülőtelep igen sok arra szorulóknak fogja visszaadni egészségét, amelyet az élet küzdelmei megrongáltak.

Zola = Pénz =

Befejeződött a csikszenttamásiak részére történt helyi gyűjtési akció.

Gyergyószentmiklós városban a gyűjtési akciót a helyi magyarpárti tagozat vette kezébe, amely, amint az alábbi eredmény mutatja, szép eredménnyel járt. A gyűjtés eredményéről beküldött elszámolást az alábbiakban közöljük.

Gheorgheni, 1930. április 23.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Tekintettel arra, hogy a szenttamásiak felsegélyezésére beindított gyűjtési akció befejezést nyert, kérem, hogy az ügy érdekében az alábbi

összefoglaló kimutatást b. lapjának legközelebbi számában közzétenni sziveskedjék.

Összesített kimutatás a készpénzbeli adományokról:

1. Transsylvania bankhoz alfalvi gyűjtéssel együtt befolyt	36394 lej
2. Dr. Ferenczyhez successive befolyt (bankba elhelyezve)	84307 lej
Összesen:	120701 lej
Kamat 1929. dec. 31-ig	3119 lej
Kamat 1930. április 10-ig	3778 lej
Összesen:	127598 lej
Összes felmerült és igazolt kiadás	9660 lej
Gyűjtés eredménye:	117938 lej
Levonva átutalási díj	140 lej
Végösszeg:	117798 lej

Gheorgheni, 1930. április 10.

Nagyságos

Dr. Ferenczy Balázs ügyvéd urnak

Helyben.

Tisztelettel értesítjük, hogy a csikszenttamási tűzkárosultak javára intézetünknek az 537. sz. betétkönyvecskében elhelyezett betét ellenértéke fejében

Lei 117.798 — összeget csikszeredai fióktársunkhoz mai napon átutaltunk.

Teljes tisztelettel:

Transsylvania Bank R. T.

Deér s. k. Madaras s. k.

Ténylegesen beszolgáltatott átvett és átadott természetbeni adományok részletezése:

1. Ruhanemű 162 drb (külön egy nagy köteg ruhanemű vászonba varrva)	
2. Széna, sarju és szalma	11 szekér
3. Rozs, árpa, rozsos árpa és zab 11135 kilogr.	
4. Zsír	2 "
5. Bab és köles	30 "
6. Liszt	125 "
7. Vaszon	30 méter
8. Szövet	35 "
9. Gazd. felszerelés	38 darab
10. Szék	4 "
11. Krumpli	2 1/2 zsák
12. Párna	2 darab
13. Zsák	7 "

Gheorgheni, 1930. április 10-én

Dr. Ferenczy s. k.

Fenti elszámolást tételről-tételre megvizsgáltuk, gyűjtőívek és kiadási nyugtákat összehasonlítottuk s az elszámolást helyesnek találtuk.

Gheorgheni, 1930. április 10-én

Madaras István s. k.,

György Béla s. k.,

mint a Magyar Párt kiküldött ellenőrei.

Zola = Pénz =

HIREK.

— Dr. László Dezső és Laár Ferenc képviselők a vasutasokért. Dr. László Dezső és Laár Ferenc magyarpárti képviselők szerdán memorandumot nyújtottak át Gafencu közlekedési államtitkárnak. A memorandum a magyar vasutasok sérelmeit sorolja föl, külön tárva fel a kolozsvári, nagyváradi, brassói, zilahi, nagyvárolyi és gyergyószentmiklósi vasutasok sérelmeit. Gafencu kijelentette, hogy az ügyben interveniálni fog a vasnt vezérigazgatóságánál és lehetőség szerint ki fogja eszközölni a sérelmek orvoslását.

— Eljegyzések. Fülöp Andor ditrói kereskedő és földbirtokos, f. évi apr. 21-én tartotta eljegyzését Czák Jucikával Csikszeredában.

Agoston Antal május hó 1-én jegyezte el Vákár Annuskát Gyergyócsomafalván. Gratulálunk.

— Haiman Leo temetése Április hó 29-én helyezték Bukarestben, a Bellu róm. kath. temetőben Haiman Leo tetemét örök nyugalomra. Az egyházi szertartást Cizar bukaresti róm. kath. érsek fényes, nagy segédlettel végezte. A temetésen a hozzátartozókön kívül megjelentek a bukaresti előkelőségeken kívül számosan, jóbarátai és az ország minden részéből tisztelők.

— Műkedvelők figyelmébe. Tudomására hozzuk műkedvelőinknek, hogy jövőben a műkedvelő előadások rendezői az előadás megtartására vonatkozó engedély elnyerése és jóváhagyása végett kéréseiket 14 nappal előzetesen a kolozsvári Inspectoratul Teatrelor din Ardeal

si Banat címre küldjék meg, mert ennek hiányában az előadás megtartásához szükséges engedélyt az illetékes helyi hatóságok nem jogosultak megadni.

— A Kath. Legényegylet utolsó teadélutánját vasárnap, május 4-én délután 5 órai kezdettel tartja az Egylet helyiségében, amelyre mindenkit meghív és nagyon szívesen lát a rendezőség.

Házileányok lesznek: Albert Ilonka, Kary Etuska. Szekula Mariska, Sáska Annuska, Benedek Tucika, Kolumbán Juliska.

Az Egylet részére adományoztak: Dr. Fejér Mihály ügyvéd 500, Puskás István, Cifra Ferenc, Szében Gerő 100—100 lej. Hálas köszönet az adakozóknak.

Zola = Pénz =

— Adóterror. Eddig sem mulasztottunk el egyetlen alkalmat sem ahhoz, hogy megbátorozásunknak és kétségbeesésünknek adjunk kifejezést az eddigi adókivetések miatt. Ugy látszik azonban, hogy csak a sphérák zenéje volt eddigi kifakadásunk a mostani adófelebbezési tárgyalások eredményéhez képest.

A múlt hét végén voltak ugyanis az adó-kivetések miatt beadott felebbezési tárgyalások, melyeknél különösen kereskedői osztályunk volt érdekelve.

Egyenesen megdöbbentő volt az eredmény. A kincstár képviselőjének önkényes, 30—60 százalékos emelésével egy másik kincstári képviselő nem volt megelégedve s főként a kereskedők adóit megfelebbezte. Ezeknél 50—80 százalékos felemelések történtek, ott pedig, ahol a szerencsétlen adóalany merészelte megfelebbezni az adókivetést, legjobb esetben meghagyták az eredetileg megállapított kivetési alapot. Ilyen is azonban ritkán fordult elő.

Mit szóljunk ehhez? Azt, hogy — már semmit sem tudunk hozzászólni, ha csak nem azt, hogy majd nemsokára meg fog látszani az eredménye annak, hogy lehet-e kisajtolni valamit onnan, ahol nincs.

— Sorozás. Az évi rendes sorozások megkezdődtek és pedig a f. évben legelőször Tölgyesen. Jövő héten Ditróban, e hó 12-én pedig Gyergyószentmiklóson veszik kezdetüket a sorozások.

A sorozások megkezdése az egyes községekben a szokásos módon fog közhírré tétetni.

— Hangos mozgó lesz az Uránia szerda és csütörtöki előadásain a közönség tetszészajától. Zola remekműve a Pénz, filmváltozata van műsoron e napokon. A világsajtó egyhangú elragadtatása garanciája a film sikerének. A szombat—vasárnapi Jazz énekes zsidótárgyu film érdekessége Al-Jolson, Az éneklő bolond arrivalt művésze, ki e filmben mutatkozik be első alkalommal közönségünknek.

— Érdekes ujság Lichtenstein hercegségről. Lichtenstein hercegség kormányja elhatározta sorozatos hivatalos levelezőlapok kiadását ezen festői ország látkepeivel és magyarázó szöveggel. Mint ujság, feltűnik a német és eszperantó szöveg, mely utóbbi a világ turistáinak van szánva. A hercegségnek Svájc és Ausztria közötti fekvése Európa legforgalmasabb vasúti vonalai mellett igen megkönnyíti annak megközelítését.

— A ditrói tavaszi vásár botrányos eredménytelenséggel záródott. A kirakó vásárt megelőző baromvásáron felhajtás igen sok, azonban vevő egyáltalán nem volt, habár az állatokat nevetséges áráért kínálták a gazdák.

Ez természetesen kihatott a kirakó vásárra is, úgy, hogy megtörtént, hogy az idegenből jövő vásárosok mikor meglátták reggel a néptelenséget, rögtön felpakoltak és visszautaztak.

A vásárok eredménytelensége kihat mindennél a községek bevételeire is, amennyiben péld. Ditróban az eddigi rendes 40—60.000 lej marhalevél átirási illeték helyett most csak 8—9.000 lej folyt be.

Az egyének fizetéseképtelensége után most következik a községek fizetéseképtelensége, s hogyha még sokáig így tart, csupán arra vagyunk kíváncsiak, hogy kik lehetnek még fizetéseképtelenek.

Az Urania mozgó hirei.

7-én és 8-án, szerdán és csütörtökön:

A fény, a csillogás, a káprázatok filmje:

A Pénz.

A világot három hatalom uralja: a vér, a nő, s az arany. Ezek a hatalmak Zola lángeszének halhatatlan figurái jönnek elének a vásznon s döbbenetes hatással váltják valóra a nagy réalista vér-hus alakjait.

Brigitta Helm, Európa démonja (az Amerikáé Grita Garbo) észvesztő szépségében a bujaság oltárán trónol s körötte az arany, a kéjnek és a vérnek színes harca tombol, forr, kavargó olyan grandiózitásban, mely csak a film korlátlan eszközeinek teljes kihasználásával varázsolható elő. A szem nem győzi követni a tovatűnő szépségek változó kaledioszkopját, mely mefeszítői tökélytel megrendezett földöntúli káprázatot produkál.

É film egy életre szóló élmény.

10-én és 11-én, szombaton és vasárnap:

Jazz énekes

(Szombatok szombatja.)

Az ideai filmgyártás exszuper filmje a világ-sikert ért Eneklő bolond — Al Jolson néma testvére, melynek éneketétje egy világ közönségének csalt könnyeket a szemébe. A mai élet hőskölteménye e film, melynek tárgya az ifjak és öregek megújuló összeütközéseinek harca s az indító rugók az erekből folyó tragikum.

Ez a film az érzelmek filmje.

Jön:

A Pogány, Ramon Novarroval.

— Nem fogják többé hurokkal a kutyákat. Naponként, mondhatni óránként a technika újabb eredményes kísérleteiről értesül az újság-olvasó publikum. A kor halad és vele együtt halad az emberiség is. Már megszoktuk, hogy a távirati iroda szinte naponként újabb találmányokról értesíti lapunkat, amelyek mind Nyugat szüleményei és ezért kétszeresen megörvendtet egy-egy találmányt, amely magyar származással dicsekedhet. Most Gyergyószentmiklósi részt kér magának a találmányok százaiából. A gyergyószentmiklósi egészségügyi biztos Vajda Sándor, aki évek hosszú során át kísérletezett most érdekes találmányt mutatott be szerkesztőségünknek. Ez a találmány a kutyafogás körül meghonosodott borzalmas cirkuszi látványt akarja kiküszöbölni és kísérlete eredménnyel jár. Eddig hurokkal, brutálisan fogták meg a gazdátlan kutyákat, amelyeket a hurokszerkezet vagy megbénított, vagy nagy fájdalmak kíséretében megfojtott, ezentúl egy ötletes hálószerkezettel a gazdátlan kutya bántódás nélkül ugrik a hálóba és gazdája sértetlenül visszakaphatja. Ez az újítás különösen a vadászkutyák tulajdonosait kell megörvendeztesse. Mint értesülünk, különben a gyergyószentmiklósi vállalkozó, aki a hálószerkezetet feltalálta, már eredményes formában használja is a város területén és ennél fogva megérdemli a város támogatását.

* **Hirdetmény.** A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy nagyvárosias nívón, ujonnan berendezett úri- és női fodrász-szalonomat Gyergyószentmiklóson a Zárug Testvérek-féle üzlethelyiségben (Főtér 8.) megnyitottam.

Elsőrendű, pontos és higiénikus kiszolgálásról biztosítom a n. é. közönséget és kérem szíves pártfogását. Salonul de „LUX” szalon. 4-4

* **Értesítés.** Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a tavaszi és nyári idényre megérkeztek raktárra a legfinomabb bel- és külföldi divatszövetek. Készülnek öltönyök és tavaszi kabátok a legmodernebb kivitelben. Szolid ár, pontos kiszolgálás. Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Tisztelettel Béres Ignác, uriszbó, Csiki-utca 3. 5-5

* **30 év óta fennálló, teljesen felszerelt,** ujonnan lakozott és üveges kocsiával, 25 drb nikkel gyertyatartóval, 2 drb 4-es luszterrel, 3 rovtal felszereléssel és posztókkal, továbbá teljesen szortírozott temetkezési cikkekkel, felszerelt temetkezési vállalat vezetés hiánya miatt eladó. Cim a kiadóban. 2-2

* **A gyergyóújfalvi egyházközség keres** megvételre jó állapotban levő, tűzálló Wertheim-szekrényt. 3-1

* **Sürgősen eladó** kifogástalan jókarban levő Singer varrógép. Értekezni lehet Farkas Istvánnál Tekerőpatakon Valea-Strámba jud. Ciuc. 3-3

* **Ha butorra van szüksége,** tekintse meg Hegyesy Lajos asztalosmester raktárát ahol kemény és puhafa hálók állandóan raktáron vannak. Nagy raktár mindenféle hajlitott butorban. Megrendelésre bármilyen asztalos munkát jutányos áron vállalok. Gheorgheni, Reg. Ferdinand 74. 10-3

* **9 □ méteres új perzsa szőnyeg eladó.** Megtekinthető a „Rella” kalapszalomban. 3-3

Órát és ékszer javít

szakszerűen és jutányos árban

STEIN

1 órás és ékszerész Városház-utca 1.

A marosvásárhelyi 70 ágyas modern szanatórium

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektrotherapiával, quarz és diathermiával, bacteriologiai és chemiai laboratoriumokkal stb. berendezve, továbbá hideg-, melegvizzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval felszerelve

december hó 16-án nyílt meg.

Felvez: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel-, ideg-, bőr-, urológiai-, fül-, orr-, gége-, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket.

Festett koporsók

már 350 lejtől.

FILO KÁROLY

Gyergyó és vidéke legolesőbb, jól bevezetett és dusan felszerelt

Művészies sirko-

szoruk 250 lejtől.

„Kegyelet” disztemetkezési vállalata

Gyergyószentmiklóson, Fogarassy-utca 8. szám alatt. (Róm. kath. plebánia mellett.)

Temetéseket úgy helyben, mint vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **személyesen végez.**

Raktáron tartja az összes temetkezési cikket a legizlésesebb kivitelben.

Vasárnap és ünnepnapokon egész nap nyitva!

Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.